

Asia: VN/19961/2023

Suomen yhdenmetyyn energia- ja ilmastosuunnitelman (NECP) päivitys

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan taho

Toimiala- tai etujärjestö

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi tässä

-

LAUSUNTO

-

Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse

-

1) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielujen kasvattaminen (NECP luku 2.1.1 ja 3.1.1)

-

Avoin vastaus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja nielujen kasvattamista koskien

luku 2.1.1

Taakanjakosektorin osalta luonnoksessa esitetään tuoreempaa tilastona vuoden 2022 päästöt, jotka olivat 1,4 Mt CO₂e alle Suomen nykyisen EU-velvoitteen. Suomen olisi syytä varautua kiristyyviin päästövähennyssitoumuksiin EU-tasolla. Lisäksi kansallisiin tavoitteisiin pääsemiseen vaaditaan lisätoimia. Sivun 35 WEM-skenaarion infograafi osoittaa, että taakanjakosektorilla päästöjen vähennystahti on huomattavasti hitaampaa kuin päästökaupasektorilla.

Maankäyttösektorin osalta luonnoksessa (sivulla 33) esitetään, ettei vuosien 2026–2029 nielubudjettia ole vielä mahdollista laskea. Kuitenkin sivulla 164 esitetään PEIKKO-hankkeen tuottama WEM-skenaario, jossa maankäyttösektorin nettohielu on 2020-luvun loppupuolella suuruusluokkaa 0 Mt/v. Jos tämä skenaario toteutuu, Suomen kumulatiivinen nieluvelka suhteessa

LULUCF-asetuksen velvoitteisiin tulee olemaan valtava. Lisäksi tämä nielutaso olisi Suomen ilmastolain velvoittavan vuoden 2035 hiilineutraaliustavoitteen näkökulmasta täysin riittämätön.

Hallituksen tulisi NECP-dokumentissa esittää oma arvionsa siitä, minkälaisia vaikutuksia valtiontaloudelle koituisi siitä, ettei Suomen nielut vastaa velvoitetasoja vuoteen 2030 asti. Talouspolitiikan arviointineuvosto esitti oman arvionsa vuoden 2024 alkupuolella. Kyseisen arvion haarukka oli iso, mutta sen maksimi-arvot ovat WWF:n mielestä erittäin huolestuttavia.

Tässä kappaleessa selostetaan edellisen hallituksen asettamia poliittisia tavoitteita liikennesektorin päästöjen vähentämiseksi. Näiden lukujen esittäminen komissiolle on WWF:n mielestä turhaa ja osittain harhaanjohtavaa, sillä hallitus ei ole tehnyt päätöksiä ohjauskeinoista, jotka varmistaisivat tavoitteisiin pääsemisen.

Teknisiä hiilinieluja käsittelevä kappale (sivulla 34) on WWF:n mielestä ansiokas. Siinä kuvataan realistisesti hiilen talteenoton mahdollisuuksia ja haasteita.

luku 3.1.1

WWF Suomi yhtyy (sivun 67) arvioon, että nykytoimilla asetettuihin tavoitteisiin ja velvoitteisiin ei päästä.

Viittaaminen vanhan sekoitevelvoitelain vuotta 2030 koskevaan biopolttoaineiden osuuteen ei ole uskottavaa viime vuosien tavoitetasojen muutosten valossa.

Tässä, kuten yleensä koko NECP-asiakirjassa, olisi syytä esitellä vain niitä toimia, josta on tehty varsinaisia päätöksiä. Esimerkiksi sivun 68 maininta siitä, että kansallisen infrasuunnitelman valmistelu on aloitettu helmikuussa 2024 on täysin turha tieto tässä yhteydessä. Vastaavalla tavalla esitellään samalla sivulla vaihtoehtoisten käyttövoimien infratukia, vaikka päätöksiä niiden jatkosta ei vuoden 2024 jälkeen ole. Tällaiset kirjaukset antavat epärealistisen myönteisen kuvan Suomen politiikasta.

Sivulla 69 esitetään väite, että nykyiset polttoaineen hinnat merkittäväällä tavalla vähentäisivät polttomoottoriautojen käyttöä. WWF arvioi, että tämä vaikutus on hyvin pieni, eikä sitä tulisi esittää faktana Suomen NECP-asiakirjassa. Kuluttajahintaindeksillä korjatut liikennepolttoaineiden kuluttajahintatilaisot pidemmältä ajalta osoittavat hintojen pysyneen hyvin stabiileina.

Sivulla 70 viitataan valtion joukkoliikenteelle maksamiin tukiin. Tässä yhteydessä olisi perusteltua nostaa esiin nykyisen hallituksen merkittävät leikkaukset näihin budjettimomentteihin. Leikkaukset tulevat heikentämään julkisen liikenteen palvelutasoa ja siten hidastamaan henkilöautojen ajosuoritteiden laskua, joka on välttämätöntä fossiilittoman liikenteen tavoitteen saavuttamiselle.

Sivulla 70 todetaan että MAL-sopimusten vaikutukset tieliikenteen päästöihin on vaikeaa mitata. WWF:n mielestä olisi kuitenkin perusteltua todeta, että ilman merkittävää panostusta kevyeen liikenteeseen, julkiseen liikenteeseen sekä maankäytön ohjaamiseen joukkoliikenteen ulottuville yksityisautoilun suoritteita ei ole mahdollista vähentää.

Sivulla 70 esitetään, että erillistalojen lämmityksen päästöjen vähenemisen taustalla olisi sekä öljystä luopuminen että talojen energiatehokkuuden parannukset. Jälkimmäistä väitettä tulisi perustella laadukkailla tilastoilla.

Sivulla 70 esitellään energiatehokkuusinvestointien tukijärjestelmiä, mutta ilman oleellisia tietoja siitä, milloin tuki on ollut voimassa ja mikä valtion rahallinen panostus on ollut.

Vapaaehtoisien toimien, kuten teknisen kaupan liiton Green Deal-sopimuksen esittelyyn käytetään suhteettoman paljon tilaa NECP-luonnoksessa, ottaen huomioon niiden varsin maltillista tavoitetasoa. Yhdessä kokonaisessa kappaleessa esitetään traktorien biokaasukonversioiden tukia, joiden vaikutus Suomen kasvihuonekaasupäästöihin on täysin marginaalinen.

Sivulla 73 esitellään elinkeinoelämän vähähiilietiekarttoja. Luonnoksen tekstistä voi saada virheellisen käsityksen, että hallitus olisi laatinut ensimmäisen sukupolven tiekartat. Koko kappale olisi syytä päivittää kuvaamaan hiljattain päivitettyjä tiekarttoja, kuitenkin korostaen, että niiden toteutus on täysin vapaaehtoista eikä poikkeamista koidu mitään sanktioita kyseisen toimialan yrityksille.

Sivulla 73 esitellään määräaikaista teollisuuden sähköistämistukea. Kappaleesta puuttuu kriittinen arvio siitä, onko tämä hyvin löysiin kriteereihin perustuva tuki todellisuudessa johtanut ilmastohyötyihin.

Sivulla 74 kerrotaan polttoaineiden veronalennuksista. Tekstissä viitataan vuoteen 2027, mutta todellisuudessa veroalennus toteutettiin jo vuoden 2024 alusta. Tieto on oleellinen, sillä tämä on yksi monista hallituksen päätöksistä, jotka vaikeuttavat liikennesektorin tavoitteisiin pääsemistä.

Sivulla 76 selostetaan Suomen maataloustukijärjestelmää. Viittaaminen EU:n yleisiin periaatteisiin siitä, mikä osuus tuista olisi käytettävä maatalouden ilmastovaikutusten vähentämiseen, on Suomen oloissa harhaanjohtavaa. Sen sijaan NECP-dokumentissa olisi syytä esittää perusteltu arvio nykyisten tulien vaikuttavuudesta ottaen huomioon, että muutokset maatalouden päästöissä ovat olleet hyvin vähäisiä jo muutaman vuosikymmenen ajan.

Sivulla 77 viitataan maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaan ja keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaan. Suunnitelman yleisen esittelyn sijaan NECP-dokumentissa olisi syytä esitellä vain käytännössä toimeen pannut toimet. Esimerkiksi kosteikkoviljelyn tuet lakkautettiin vuoden 2024 budjetin käsittelyn yhteydessä.

Sivulla 78 viitataan yleisellä tasolla ”arvioituun kotieläinten määrän vähentämiseen”. WWF kaipaa tähän kohtaan tarkempia lukuja ja täsmällisiä lähdeviitteitä, sillä hallituksen suunnasta on tullut ristiriitaisia viestiä kotieläintuotannon tulevaisuuden volyymeista.

Maankäyttösektorin pitkän aikavälin kehitystä selostava kappale sivulla 79 on varsin puutteellinen. Suomen tulisi kiinnittää enemmän huomiota vuonna 2009 alkaneeseen hyvin selvään ja trendimäiseen nielujen hupenemiseen ja sen syihin.

Sivulla 80 selostetaan vuonna 2022 hyväksytyt Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman tavoitteita. Tekstistä saa kuvan, että Suomen maankäyttösektorin kokonaisnielutavoite vuoteen 2030 olisi -3Mt CO₂e. Mihin hallituksen päätökseen tämä lause viittaa?

WWF:n mielestä ei ole perusteltua selostaa NECP-asiakirjassa kaikkia MISU-suunnitelmassa mainittuja lisätoimia, joiden toteutuksesta ei ole minkäänlaisia takeita. Koko taulukko 12 sivulla 81 on syytä poistaa, sillä se perustuu olettamuksiin, jotka ovat pahasti vanhentuneita.

Sivulla 82 esitellään viisi lisätoimaa, joiden valmisteluun Sanna Marinin hallitus ryhtyi. Listalla on muun maankäytön muutosmaksu, jonka käyttöönosta ei ole kuitenkaan vielä tehty mitään päätöksiä, vaikka valmistelutyö on saatu päätökseen, kuten kokonaisessa tekstikappaleessa

esitetään. Mikäli hallitus ei aio tehdä päätöstä maankäytön muutosmaksun käyttöönotosta, kaikki viittaukset siihen olisi poistettava.

Sivulla 82 selostetaan, että hallitus on ryhtynyt valmistelemaan ”metsien kasvun ohjelmaa”. WWF:n mielestä ei ole perusteltua sisällyttää täysin keskeneräisiä prosesseja Suomen lopulliseen NECP-ohjelmaan.

Sivuilla 82–83 esitetään turvemaiden merkittävää roolia maankäyttösektorin päästölähteenä. Kappaleessa ei kuitenkaan sanallakaan viitata turvemetsien ojituksiin. Tältä osin tekstiä olisi täydennettävä. Hallituksen olisi myös syytä NECP-dokumentissa kertoa millä ohjauskeinoissa ojitusten määrää saadaan vähentymään. Esimerkiksi linjaukset jatkuvapeitteisen metsänhoidon soveltamisesta valtion turvemaametsissä olisi syytä esitellä.

Sivulla 83 esitellään metsätaloustukia. Tähän kappaleeseen olisi syytä lisätä arvioita siitä, miten suuri osa tuista käytetään edistämään toimia, jotka lisäävät kasvihuonekaasupäästöjä.

Sivun 83 lopussa mainitaan perustellusti, että Hiilestä kiinni-hankkeiden vaikutuksia maankäyttösektorin päästöihin on hyvin vaikeaa arvioida. WWF:n mielestä tästä on vedettävä johtopäätös, ettei koko hankekokonaisuutta tarvitse mainita Suomen NECP-dokumentissa.

2) Uusiutuvan energian edistäminen (NECP luku 2.1.2 ja 3.1.2)

-

Avoin vastaus uusiutuvan energian edistämistä koskien

luku 2.1.2

Kuvasta Figure 3 (sivulla 39) selviää, että selvästi suurimmat haasteet ovat liikenteessä. Ottaen huomioon hallituksen viimeaikaiset päätökset purkaa ja heikentää fossiilitonta liikennettä edistäviä ohjauskeinoja, WEM-skenaarion uskottavuus, jossa vuonna 2024 alkaa vahvasti myönteinen trendi, on kyseenalainen.

Taulukon 6 mukaan biomassan poltto lisääntyisi voimakkaasti vuodesta 2022 vuoteen 2025. Tätä ei voida pitää suotavana kehityksenä. Metsäteollisuudessa on käynnissä voimakas laskusuhdanne, mikä vaikuttaa puun sivuvirtoihin vähentävästi. Suoraan metsästä otettavan puubiomassan polttoa ei tule lisätä. WEM-skenaario (taulukko 7) kuitenkin esittää näin tapahtuvan. WWF:n mielestä hallituksen tulee ryhtyä voimakkaisiin toimiin tämän skenaarion ehkäisemiseksi. Biomassan polton verotus olisi tähän toimiva ohjauskeino.

Sivulla 41 esitetään vetytalouteen liittyviä hallituksen visioita. WWF huomauttaa, että vety ei ole uusiutuva energianlähde, vaan pelkkä energian siirtoratkaisu, joten tämä kappale on syytä siirtää toiseen osioon.

Sivulla 42 todetaan, että biomassan polton lisääntyminen saattaa vaikuttaa metsänielujen tasoon. WWF esittää, että kirjausta täsmennetään määrällisillä arvioilla. Puubiomassan käytön ja metsänielujen välistä yhteyttä on korostettava. Suomen nettopäästöjen kehitys vuodesta 2010 osoittaa kuinka oleellinen tämä yhteys on ollut Suomessa.

Sivulla 43 esitellään kevyen polttoöljyn sekoitevelvoitetta. Ottaen huomioon viime vuosien rajut muutokset sekoitevelvoitteen tasoon, WWF:n mielestä on harhaanjohtavaa esittää varmana faktana, että sekoitevelvoitteen minimitaso nousee 10 prosenttiin vuoteen 2030.

Sivulla 43 esitetään, että 2020-luvulla on tarjolla taloudellista tukea öljystä luopumiseen lämmityksessä. Viimeaikaisten rajujen budjettileikkausten valossa tekstiä on syytä täsmentää siten, mihin vuosiin ja rahoitustasoihin tässä viitataan.

Kuviosta 4 (Figure 4) käy ilmi, että WEM-skenaariota mukaan noin viidennes kaukolämmöstä tuotettaisiin fossiilisilla polttoaineilla vielä vuonna 2030. Vuoden 2025 jälkeen fossiilien käyttö ei juurikaan enää pienene. Taustalla on hallituksen haluttomuus edistää turpeen polton alasajoa, joka olisi sekä biodiversiteetin että ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta hyvin tärkeää. WWF rohkaisee hallitusta sisällyttämään NECP-dokumenttiin toimia, joilla turpeen polton alasajoa nopeutetaan.

luku 3.1.2

Uusia sähköntuotantohankkeita ei ole moneen vuoteen otettu mukaan määräaikaisten syöttötariffijärjestelmään. Siitä syystä järjestelmän esittelemiseen riittäisi nykyistä luonnosta (sivu 84) huomattavasti vähäisempi tekstimäärä. Sama koskee metsähakkeen tukia, joita ei ole viime vuosina maksettu.

Sivulla 85 selostetaan polttoaineiden jakeluvuoroitusta. Tekstiä on syytä päivittää vastaamaan tähän hallituksen tekemiä päätöksiä, mukaan lukien kesäkuun alussa julkaistua luonnosta uusista muutoksista.

Sivulla 86 esitellään energianeuvontaa. WWF:n mielestä tässä olisi arvioitava hallituksen päättämien mittavien leikkausten vaikutusta energianeuvonnan saatavuuteen.

Teollisuuden päästövähennyksiä esittelevissä kappaleissa (sivulla 86) käytetään muotoilua ”Finnish industry sectors have completed their low-carbon roadmaps in 2020”. Tätä muotoilua voidaan virheellisesti tulkita siten, että teollisuuden toimijat olisivat vuoteen mennessä 2020 toteuttaneet tiekartoissa mainittuja toimia. Lähes identtistä tekstiä vähähiilisyystiekartoista löytyy myös toisaalla, ja dokumentin tiivistämiseksi kaikkea päällekkäisyyttä olisi karsittava.

Sivulla 89 esitellään PPA -sopimusten roolia uusiutuvilla energialähteillä tuetetun sähkön markkinoiden kasvattamisessa. Kappale on turhan ympäröity ja sitä olisi syytä täydentää PPA-sopimusten volyymin kuvaavilla tiedoilla. Kappaleen lopussa nostetaan perustellusti esiin myös PPA-sopimukseen liittyviä riskejä. Tätä olisi syytä täydentää analyysillä siitä, minkälaisia vaikutuksia sähkömarkkinoihin ja kapasiteettimarkkinoihin PPA-sopimusten volyymin kasvulla voisi olla. Sen sijaan kappaleen viimeistä lausetta, jossa spekuloidaan mahdollisilla tulevaisuudessa (Kansallisen energia- ja ilmastostrategian yhteydessä) tehtävillä päätöksillä, olisi syytä poistaa lopullisesta dokumentista.

Sivulla 91 kuvataan biomassan energiakäyttöä Suomessa. Tekstistä ei käy ilmi, että myös metsäteollisuuden puunkäytöstä yli puolet on polttoa.

Varsinaisen energianpuun kulutuksen luvuista (sivulla 91) puuttuu tieto siitä, minkä vuoden tilastoihin viitataan.

Lause ”The principle is that all bioenergy used in power plants, which must demonstrate compliance, is sustainable.” on vähintään harhaanjohtava. Säännöllisesti julkisuuteen raportoidaan tapauksissa, jossa ikimetsistä on hakattu puuta poltettavaksi ja polttoon kerätään puita, joilla olisi luonnon monimuotoisuuden kannalta suurta arvoa metsään jätettäessä.

Sivulla 91 spekuloidaan mahdollisuudella, että puun kaskadiperiaatteen mukaista käyttöä olisi syytä edistää aktiivisilla ohjaukeinoilla. Ottaen huomioon viimeaikainen kehitys, jossa merkittäviä määriä ainespuuta on päätynt polttoon, WWF katsoo, että tällaisia toimia tarvitaan. Hallituksen tulisi lopullisessa NECP-dokumentissa todeta tämän välttämättömäksi.

Sivun 91 lopussa esitellään uusiutuvan energian direktiivin biomassan kestävyyskriteerien toimeenpanoa Suomessa. Luonnoksen muotoilu antaa WWF:n mielestä täysin virheellisen kuvan siitä, että kaikki Suomessa poltettava metsäbiomassa olisi todellisuudessa kestävää.

3) Energiatohokkuuden edistäminen (NECP luku 2.2 ja 3.2)

-

Avoin vastaus energiatohokkuuden edistämistä koskien

luku 2.2

Taulukossa 8 (sivulla 44) esitetään hyvin harhaanjohtavasti erilaisia vapaaehtoisia ohjaukeinoja viitteen peräti kymmenen vuoden (2021–2030) ajanjaksoon. WWF:n mielestä samaan taulukkoon ei pidä sotkea historiallista faktaa ja tulevaisuutta koskevaa spekulatiota. Kaikki taulukot olisi jaettava a) kesäkuuhun 2024 asti käytettyihin toimiin ja b) toimiin, joita on tarkoitus käyttää heinäkuusta 2024 alkaen. Sivulla 44 esitetään myös, että taulukon 8 toimien kumulatiivinen yhteisvaikutus vuosina 2021–2030 olisi 200 TWh, sisältäen edellisen kauden laskennallisen ”ylijäämän”. WWF pitää tätä lukua erittäin spekulatiivisena, ja suosittaa sen poistamista Suomen lopullisesta, komissiolle jätettävästä NECP-asiakirjasta.

WWF:n mielestä hallitus vähättelee rakennuskannan energiatohokkuuden parantamisen haasteita. Lämmitysenergiaa tuhlaavat rakennukset ovat hyvin merkittävä lämmitysjärjestelmää kuormittava tekijä. Panostamalla energiaremontteihin voitaisiin kaukolämmön kulutusta hillitä merkittävästi. Sivulla 47 (Figure 5) esitetään eri ”toimien” vaikutuksia rakennusten energiatohokkuuteen. WWF:n mielestä on hyvin harhaanjohtavaa esittää aktiivisena ”toimena”, että ilmastonmuutos vähentäisi rakennusten lämmitysenergian käyttöä lähes 10 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja yli 10 prosentilla vuoteen 2050 mennessä. Taulukon mukaan ilmastonmuutoksen vaikutus olisi vuoteen 2030 suurempi kuin aktiiviset energiatohokkuustoimet. Tämä luku osoittaa kuinka alhaisella kunnianhimon tasolla hallitus operoi energiatohokkuuden alalla.

Sivulla 46 esitellään liikenteen energiatohokkuutta parantavia toimia, viittaamalla mm Fossiilittoman liikenteen tiekarttaan (2021) ja Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaan (2022). WWF pitää esitystapaa harhaanjohtavana, sillä kaikkia näihin asiakirjoihin sisältyviä esityksiä ei ole toimeenpantu. WWF:n mielestä NECP-dokumenttiin olisi sisällyttävä vain toimeenpantuja toimia/ohjaukeinoja.

luku 3.2

Kappaleessa 3.1.3 olisi esiteltävä toimia liikenteen energiatohokkuuden parantamiseksi. Valitettavasti hallitus on myös aktiivisesti edistänyt autoilun energiatohokkuuden heikentämistä, muun muassa laskemalla suuripäästöisten autojen verotusta. Näistä toimista olisi kerrottava avoimesti NECP-dokumentissa.

Sivulla 97 esitetään, että Suomen EU-minimiä korkeammat polttoaineverot johtaisivat suoriin energiansäästöön. Tämä tulkinta on jossain määrin kyseenalainen.

Sivulla 100 esitellään energianeuvontaa. Tekstissä ei ole riittävästi esitelty hallituksen leikkausten vaikutusta neuvontapalvelujen tarjontaan.

4) Energiaturvallisuus (NECP luku 2.3 ja 3.3)

-

Avoin vastaus energiaturvallisuutta koskien

-

5) Energian sisämarkkinat (NECP luku 2.4 ja 3.4)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus energian sisämarkkinoita koskien

-

6) Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky (NECP luku 2.5 ja 3.5)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä koskien

-

Avoin vastaus muita kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman osia koskien. Mikäli mahdollista, kerro vastauksessasi mitä suunnitelman lukua vastauksesi koskee

WWF pitää NECP-luonnosta kokonaisuudessaan hyvin puutteellisena. Hallitus ei ole huomionnut kaikkia komission edellistä luonnosta koskevia huomioita. Luonnoksen valmistelu ei täytä läpinäkyvyyden kriteerejä, sillä PEIKKO-skenaariohankkeen raporttia ei ole julkaistu, eikä näin ollen sidosryhmillä ole ollut mahdollisuutta arvioida siinä käytettyjen oletusten realistisuutta. Tekstissä ei myöskään ole riittävän selvästi tehty eroa joskus aiemmin esitettyjen ehdotusten ja tällä hetkellä voimassa olevien päätösten välillä. Liian usein epämääräiseksi jää myös se, miten nykyinen hallitus aikoo korjata havaittuja puutteita ilmastopolitiikan vaikuttavuudessa.

Kappaleessa 4.3 esitetään että Suomella olisi poikkeuksellisen suuria vaikeuksia pysyä kokonaisenergiankäytön vähennyspolulla. Väitettä ei riittävän hyvin ole perusteltu. WWF:n mielestä Suomen tulisi kiinnittää huomattavasti enemmän huomiota koko kansantalouden energiantehokkuuden parantamiseen ja kokonaisenergiankulutuksen aktiiviseen hillitsemiseen. WWF huomauttaa, että kaikella sähköntuotannolla on haitallisia luontovaikutuksia ja siksi yhteiskunnan tulevaisuutta ei voi kestävästi rakentaa energiankulutuksen jatkuvan kasvun varaan.

WWF pitää kappaletta 5.3 hyvin puutteellisena eikä luonnos läheskään vastaa komission esittämiin sisältövaatimuksiin. Hallituksen olisi syytä NECP-dokumentissa esittää arvionsa puhtaan siirtymän kokonaisinvestointitarpeesta ja myös selostaa millä metodologialla tätä arviota on tehty. Investoinnit olisi syytä jakaa muun muassa sektorin ja investointityypin perusteella. Lisäksi

tarvittaisiin arvioita siitä, miten rahoituksen jakautuu julkiseen ja yksityiseen rahoitukseen. Luonnoksessa sivulla 164 on esitelty voimassa olevia päätöksiä julkisesta rahoituksesta. Kokonaissumma on WWF:n arvion mukaan hyvin vaatimaton suhteessa puhtaan siirtymän toteuttamisen edellyttämiin kokonaisinvestointeihin.

Taulukko sivulla 166 (Table 23) on sinänsä kiinnostava, mutta tiedot perustuvat täysin yritysten itse ilmoittamiin lukuihin.

WWF pitää hyvin ongelmallisena sitä, että luonnoksen lausuntoaika on poikkeuksellisen lyhyt ja ajoittuu näin lähellä lopullisen NECP-asiakirjan toimittamisen määräaikaan. WWF on tässä lausunnossaan nostanut esiin hyvin merkittäviä puutteita luonnoksessa. Näiden puutteiden korjaamiseen hallituksen on käytettävä riittävästi aikaa, eikä sen tekemättä jättämistä tule perustella komission antamalla aikataululla.

Nordman Bernt
WWF Suomi